

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

De grootheid van de Zaligmaker

"Deze zal groot zijn, en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God de Heere zal Hem de troon Zijns vaders Davids geven; en Hij zal over het huis Jacobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn."

Luc. 1:32, 33

Rondom de geboorte van de Heere Jezus Christus, die we weer gaan gedenken, is alles groot en groots. De geboorte zelf is een zodanige grote zaak, dat deze door ons eindig, menselijk verstand nooit doorgrond zal kunnen worden. Hier schiet alleen maar "verwondering" over.

Mocht dit bij het overdenken van dit wonder aller wonderen, ons deel zijn: Verwondering!

Maria kreeg de heuglijke tijding dat zij de moeder van de Heere zou worden. Die zou uit haar geboren worden. "Deze", zeide de Engel Gabriël tot haar, "zal groot zijn, en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden". Hij zout groot zijn naar Zijn Wezen. Want haar zoon zou tevens de Zoon van de Allerhoogste zijn, dat is de Zoon van God. Jezus Christus zou dus God en mens zijn in enigheid des Persoons. Wie kan dit doorgronden? Dat kleine Kind, tegelijkertijd de grote God. Afhankelijk van alles en een ieder en tegelijkertijd van niemand afhankelijk. Ja zo, dat de gehele wereld van Hem afhangt. Dat de zaligheid van de gehele uitverkoren Kerk van Hem afhangt.

Zijn grootheid is door het natuurlijke oog niet aanschouwd. Want als men Hem met het natuurlijke oog bezag, dan was er geen gedaante noch heerlijkheid, dat men Hem zou begeerd hebben. Hij was veracht en de onwaar-

digste onder de mensen. Niemand achtte Hem. Dat was toen zo en dat is nu nog zo. Het ongeloof blijft ten deze altijd zichzelf gelijk.

Maar het oog des geloofs krijgt Zijn grootheid te aanschouwen. Want dat leert het Kindeke kennen als de Zoon van de Allerhoogste, dat is als de Zoon van God. Eenswezens met de Vader, van eeuwigheid tot eeuwigheid hetzelfde Goddelijke Wezen deelachtig zijnde. Voor het zielsoog heeft Hij Zijn grootheid geopenbaard in de werken Zijner handen. Hij heeft wonderwerken gedaan. Op het terrein van het natuurlijke leven en op het terrein van het geestelijke leven. Hij heeft allerhande zieken genezen, zelfs doden opgewekt. Hij heeft ook arme zondaren al hun zonden vergeven. Daartoe had Hij de macht op de aarde en nu ook in de hemel, naar Zijn eigen woord. Hij heeft Zijn grootheid ook geopenbaard door de last van de oneindige toorn van God te verdragen, om mensen die daar eeuwig onder hadden moeten verzinken, daarvan te verlossen. Hij heeft Zijn grootheid getoond, door met ene offerande een volkomen genoegdoening teweeg te brengen, waardoor al de schuld van Zijn volk, de geveenen des Vaders, volkomen is betaald.

Hij heeft Zijn grootheid getoond door zondaren te trekken uit het rijk der duisternis en ze aan Zijn zegewagen te binden.

Hij heeft daarin wel in het bijzonder Zijn Koningsmacht en -heerschappij geopenbaard. Want God de Heere heeft Hem de troon van Zijn Vader David gegeven en Hij zou over het huis Jacobs Koning zijn, tot in der eeuwigheid. Dat Hij op de troon van Zijn vader David zitten zou, moet ook

geestelijk worden verstaan. Want David is slechts een type geweest van deze grote Koning. Wat door David werd afgeschaduwd is in Hem volle werkelijkheid geworden. Het huis van Jacob strekt zich ook verder uit dan het natuurlijke zaad, wat uit deze aartsvader is voortgekomen. We hebben daarvoor te verstaan, het "ware" zaad Abrahams, dat is het geestelijke Israël, wat zich in zijn bestaan als nakomelingen van die "bedrieglijke" Jacob leert kennen.

Daarom wordt het voor die "kinderen van Jacob" zulk een groot wonder, dat Hij nu over hen de scepter zwaaien wil. Dat Hij hen tot Zijn onderdanen maken wil, dat Hij hen regeren wil: Rechtvaardig, wijs en zacht, om al die ellendigen recht te doen op hun klacht. Hij zal hen daarna tot Zich trekken, om hen eeuwig met Hem in Zijn heerlijkheid te doen delen, opdat ze eeuwig met Hem als Koning zouden heersen. De gelovigen hebben Zijn grootheid gezien, door de windselen heen en hebben Hem als Koning vereerd en aanbeden. Ik denk aan Maria, die in haar lofzang haar zoon, haar Heere en Zaligmaker heeft genoemd. Ik denk aan Simeon, die Jezus de Zaligmaker mocht begroeten en daarom in vrede sterven kon. Ik denk aan die oude Anna, die "insgelijks de Heere heeft beleden". Ik denk ook aan die wijzen uit het Oosten, die van verre waren gekomen, die Hem hebben gekend en beleden als de Zoon van God en als de Koning Israëls.

En waarom hebben zij dat gedaan? Omdat door deze Koning hen de ogen waren geopend, zodat zij meer kregen te zien, dan de natuurlijke mens vermogen te zien. Zij hebben ook Zijn Koningsmacht in hun leven ervaren en zich onder Zijn banieren mogen scharen. Ik denk ook aan u, mijn geliefde lezer. We noemden boven jongeren en ouderen. Jozef en Maria waren nog jong. Simeon en Anna waren oud. De wijzen uit het Oosten zullen in de

kracht van hun leven hebben verkeerd. De leeftijd speelt dus geen rol. De grote vraag schiet derhalve voor een "ieder" over: Hoe staan wij tegenover deze "Grote", Die alle groten der aarde verre achter Zich laat? Hebben wij Zijn grootheid gezien, ook hierin, dat Hij, Die het geen roef behoefte te achten Gode even gelijk te zijn, Zichzelf vernietigd heeft, om de gestalte van een dienstknecht aan te nemen en dat Hij de mensen in alles gelijk geworden is, uitgenomen de zonde? Dat Hij dit nu gedaan heeft om in de plaats van mensen te kunnen doen al datgene wat tot hun zaligheid van node was. Wie daar oog voor krijgen mag gaat de grootheid des Heeren roemen die zich openbaarde in Zijn lijden en sterven; in Zijn begraven worden en in Zijn opstaan; in Zijn zitten ter rechterhand Gods en in Zijn wederkomen om te oordelen de levenden en

de doden. Hij gaat zich verwonderen over het feit – en ook daarin de grootheid des Heeren roemen – dat Hij arme zondaren, die zich als de slechtsten leren kennen, trekt uit de kuil van grondeloze modder, om hun voeten te zetten op een Rotssteen, Die van geen wankelen of wijken ooit weten zal.

Wie een oog krijgen mag voor deze Zaligmaker gaat Hem als een Koning eren en wil Hem ook als Koning dienen. Want Hij, de Vorst der aard', Is alle(r) hulde eeuwig waard.

O, ik weet, het oog des geloofs is niet altijd voor deze "Grote" geopend. Menigmaal wordt ook door het huis Jacobs de grootheid van deze Davidszoon, die tevens de Zoon van God is, niet gezien. Dan wordt de troost, die Zijn grootheid geeft aan arme zondaren, die "klein" zijn in zichzelf, gemist. Dan kan vrezen en beven het hart vervullen. Dan ziet men op de vijanden, die machtig vele zijn. Dan ziet men op de omstandigheden, waaraan geen doorkomen schijnt te wezen. Dan schreeuwt men met de discipelen van vrees, ofschoon men de Heere Jezus aan boord had. Doch dan mag ook ervaren worden dat Hij op noodgeschrei, grote wonderen wil doen en ook doet, naar Zijn welbehagen. Hij behoeft dan maar één woord te spreken en alle golven zwijgen stil; de grootste baren zijn dan weer effen op Zijn wil. Dan gaan de ogen voor Zijn grootheid weer open. Dan wordt vol verwondering gestameld: Wie is toch Deze? Ja, Wie is toch Deze, dat ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn. Die alle kwalen weet te genezen, Die alle zorgen weet op te heffen, Die alle duivelen verdrijven kan, Die de zonden vergeeft, Die ons ongelovigen vaak, afhoereerders, bondsbrekers, albedervers – eens tot Zich nemen zal in heerlijkheid, om Hem dan gelijk te wezen? Wie is toch Deze? Deze zal groot zijn...

Deze God is onze God, zegt het geloof. Hij is ons Deel, ons zaligst Lot.

Voor tijd noch eeuwigheid te scheiden. Ter dood toe zal Hij ons geleiden.

Zalig wie zo Zijn grootheid heeft mogen leren zien, in Zijn Wezen en in al de werken Zijner handen. Die maakt Hem "groot".

Komt, maakt God met mij groot;

Verbreidt, verhoogt, met hart en stem,

Den nooit volprezen Naam van Hem,

Die ons behoedt in nood.

Ds. H.C. v.d. Ent

Van de redactie

Inhoud

Naast vervolgstukken van de gebruikelijke series heeft Ds. K. Visser een behatenswaardig stukje geschreven over het contact tussen onze kerken en de Ned. Geref. Kerken en de Vrijgemaakte Kerken. Van de op de onlangs op de ambtsdragersconferentie te Dordrecht gehouden lezing van oud. M. Baan uit Middelharnis is een eerste gedeelte geplaatst.

Kerstdagen en jaarwisseling

Jong en oud willen wij gezegende Kerstdagen toewensen. De jaarwisseling nadert met rasse schreden. We staan aan de poort van een nieuw millennium. Het jaar is weer voorbijgevologen. Gods Woord is waar: "Wij vliegen daarheen." Het leven gaat zeer snel. Hebt u tijd mogen nemen voor het ene nodige? Mag u door genade al een onderdaan zijn van die Koning Die geboren wilde worden in Bethlehem? Die op deze aarde kwam om de weg van lijden en sterven te gaan? Niemand heeft hier een blijvende stad. De Heere lere ons alzo onze dagen tellen dat wij een wijs hart bekomen. We mogen nog zijn in het heden der genade. Dat de genadetijd niet misbruikt zou worden, maar aangewend zou mogen worden om de Heere te zoeken in de weg der middelen.

Velen met wie we het jaar 1999 zijn ingegaan zijn de weg van alle vlees gegaan en zijn niet meer onder ons.

De Heere geve dat de arbeid aan ons blad ook in het nieuwe jaar zal mogen voortgaan. Hij gedenke daartoe redactieleden, commissieleden, medewerkers uit de kerken en van de drukkerij.

Jaarvergadering GOLV

D.V. dinsdag 28 december 1999 in het Driestar College te Gouda (gebouw Alpha), aanvang 9.30 uur. Sprekers: Ds. A.A. Egas (Chr. Geref. predikant te Urk) en Drs. P. Eikelboom (directeur GLIAGG De Poort). Afsluiting jaarthema: Normen leren waarderen, waarden leren normeren...

Een van de te bespreken stellingen luidt: "Alle vormen van onderwijs die een sterk beroep doen op zelfwerkzaamheid, zelfstandigheid en zelfstructurering, vormen voor de meerderheid van de jongeren een risico factor voor hun ontwikkeling. Het overdragen van waarden en normen komt daardoor onder druk te staan."

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Zending

Fam. Ds. J. van 't Spijker komt in verband met adoptie van een Mozambiquaans meisje niet met vakantie naar Nederland. Het verlof is uitgesteld tot D.V. einde 2000.

Verschijningsdatum volgend nummer

Het volgende nummer zal D.V. 6 januari 2000 verschijnen. In verband met de drukte rond de jaarwisseling ook bij de posterijen willen wij de scribenten vriendelijk verzoeken er zorg voor te dragen dat de copy dinsdag 28 december 1999 in ons bezit is. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH

Van de administratie

Dit is alweer het laatste nummer van Bewaar het Pand, dat in 1999 verschijnt. We mogen u ook deze keer weer doorgeven dat we 4 nieuwe abonnees konden inboeken en we f 20,- aan giften ontvingen. Hartelijk dank hiervoor en voor al de giften, die we in het bijna heengesnelde jaar mochten ontvangen en ook voor de opgaven van nieuwe abonnees, zodat ons lezersbestand ongeveer gelijk gebleven is, ondanks dat ook vele lezers ons zijn ontvallen door de dood. We hopen dat het lezen van ons blad voor velen, jongeren en ouderen tot zegen mag zijn geweest. Het afgelopen jaar heeft tot ieder van ons gesproken, door de vele natuurrampen, door oorlogen, door verontrustende ontwik-

kelingen in ons eigen land, o.a. met betrekking tot het tot stand komen van wetten en wetten die nog gemaakt zullen worden. Wetten, die in strijd zijn met het Woord des Heeren.

Ook op kerkelijk terrein zijn er vele dingen die ons moeten verontrusten. Maar waar brengen al deze dingen ons?

Moet het ons persoonlijk niet verontrusten, opdat het ons in ware schuldenkennis en verootmoediging mocht brengen in de binnenkamer voor de Heere, met de bede: Heere, doe niet naar onze verdienste of waardigheid, maar ontferm u over deze wereld, over ons land en volk, over onze kerken en ook over ons persoonlijk, naar de grootheid Uwer barmhartigheid.

De Heilige Geest moge met Zijn krachtige werking nog wonen en werken in ons aller hart. Tot ontdekking van onze zonden en schuld, tot bekering tot de Heere. Tot Hem die in deze wereld is gekomen om zondaren zalig te maken. Dan zouden we gezegende Kerstdagen hebben.

Dat wensen we al onze lezers, de redactie, de commissieleden van ons blad en de medewerkers van de drukkerij van harte toe.

Ook voor het jaar 2000 wensen we u allen 's Heeren onmisbare zegen toe. In het bijzonder ook Ds. Den Butter, in de hoop en verwachting dat hij zijn ambtelijk werk in de gemeente en voor ons blad weer spoedig mag hervatten.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2405 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

ven. "En Hij dreef den mens uit; en stelde cherubim tegen het oosten des hofs van Eden, en een vlamig lemmert eens zwaards, dat zich omkeerde, om te bewaren den weg van den boom des levens." (Genesis 3:24).

Toen wij van God afvielen, zijn wij de duivel toegevalen. Het gevolg daarvan is dat wij de Heere niet kunnen behagen. Zelfs onze godsdienstige daden zijn een gruwel in Gods ogen. Een voorbeeld hiervan vinden we in Spreuken 15 vers 8 "Het offer der goddelozen is den HEERE een gruwel." In Spreuken 21 vers 27 staat het nog meer omschreven. "Het offer der goddelozen is een gruwel; hoeveel te meer, als zij het met een schandelijk voornemen brengen."

Zolang wij niet uit de duisternis getrokken worden tot Gods wonderlijk licht is onze toestand zeer beklagenswaardig. Ja het wordt zelfs elke dag nog erger. Onze schuld wordt groter en de verharding van het hart neemt toe! We maken ons schuldig aan een wanhopige rebellie tegen God.

"O, hoe beklagenswaardig moet in dit opzicht de toestand zijn van hen, die nog in den staat der natuur zijn! Och dat het maar gezien en gevoeld werd! Maar helaas de mensen weten dit niet, zij bemerken het niet, zij geloven het niet, zij gevoelen het niet, zij zien het niet, en hierdoor komt het,

1. Dat zij hun staat niet kunnen beklagen, noch bewenen, noch daaronder vernederd willen zijn.

2. Zij kunnen noch zij willen niet zoeken naar een geneesmiddel, want de gezonden willen de moeite niet doen, dat ze zich een medicijnmeester zoeken.

En gewis in dit opzicht eist hun staat mededogen en deernis van allen die weten, welk een schrikkelijke zaak het is, in zulk een staat te zijn, en wel dienden zij allen op te wekken, om voor hen te bidden, en alles te doen, wat zij kunnen, om hen uit dien staat der zonden en der ellende te helpen, waaraan de gedachte vreselijk is."

Daarom is het voor ons allen van het hoogste belang om onszelf te beproeven en te onderzoeken of wij reeds van de dood tot het leven overgebracht zijn, zo niet, dan verkeren ook wij in een vreselijke staat. Het is dan ook zeer noodzakelijk dat wij ons voor 's Heeren aangezicht onderzoeken. Nu is het nog het heden der genade. De deur van Gods genade staat nog open! We kunnen nog verlost worden van het eeuwig verderf. Evenwel dient bedacht te worden dat we alleen door

John Brown – "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven" (26)

In het negentiende hoofdstuk van zijn boek gaat Ds. Brown in op de laatste woorden "... en het Leven." U weet nog wel dat het boek gaat over Johannes 14 vers 6 waar Jezus zegt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven."

Ds. Brown noemt eerst een aantal algemene opmerkingen over het leven. Hij merkt op dat wij allen van nature dood zijn en onder het vonnis des doods liggen wegens de overtreding van Adam.

Ons lichaam is aan de dood onderworpen. De dood werpt reeds zijn schaduw vooruit. Het gebeurt niet zelden

dat wij overvallen worden door zwakte, pijn, kwellingen, ziekten, gevaren en angsten. Ja er is ook het gevaar van het helse vuur en de pijnigingen van de tweede dood tot in alle eeuwigheid.

Onze ziel is van nature afgescheiden van God en van Zijn gunst. Direkt na de zondeval blijkt dit. In Genesis 3 vers 8 staat: "En zij hoorden de stem van de HEERE God, wandelend in den hof, aan den wind des daags. Toen verborg zich Adam en zijn vrouw voor het aangezicht van den HEERE God, in het midden van het geboomte des hofs." De straf kan dan ook niet uitblij-

Christus die hét Leven is uit de staat des doods verlost kunnen worden.

Ds. Brown prijst Christus aan. Hij is immers het Brood des levens; Hij is de opstanding en het Leven. Voorts wordt Hij in het boek Openbaring de Boom des Levens genoemd. Vele heerlijke namen worden Hem gegeven, zoals het Woord des levens, en het Leven zelf.

Hiervan lezen we in 1 Johannes vers 1 en 2. "Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens; Want het Leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige Leven, Hetwelk bij den Vader was, en ons is geopenbaard."

Deze Christus is bekwaam om ons te helpen en ons te verlossen van alle kwalen van onze dood.

Hij verlost van het vonnis der Wet. Hij onderging de vloek der Wet. "Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem." (2 Korinthe 5:21). Let erop, dat hier van Christus gezegd wordt, dat Hij de zonde niet heeft gekend. Hij was de Zondeloze Die in alles gehoorzaam was aan Zijn Vader. De tweede Adam Die in alle verzoeking staande is gebleven. God

maakte Hem tot zonde. Dat is niet hetzelfde als: God maakte Hem tot een zondaar. Het betekent, dat God Jezus in de staat van de zondaar bracht en Hem identificeerde met de eerste Adam. Hij bekleedde Hem met de voden en lompen van het zondaarsbestaan. Zo werd Jezus Christus één en al zonde door toerekening. Zo alleen kan een kind des toorns een vriend van God worden!

Christus neemt ook de vloek en de prikkel van alle tijdelijke plagen, ja van de dood zelf weg. Hij heeft hem gedood, die de macht des doods had, dat is de duivel (Hebr. 2:14). Door Hem is de prikkel des doods, d.i. de zonde, weggenomen.

De dood kan hen die in Christus begrepen zijn, nooit meer vernielen; Al is het waar dat de "vreze des doods" er bij Gods kinderen menigmaal is.

We sluiten af met Psalm 68:10

Geloofd zij God, met diepst ontzag!

Hij overlaadt ons, dag aan dag,

Met Zijne gunstbewijzen.

Die God is onze zaligheid;

Wie zou die hoogste Majesteit

Dan niet met eerbied prijzen?

Die God is ons een God van heil;

Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil,

Ons 't eeuwige, zalig leven;

Hij kan, en wil, en zal in nood,

Zelfs bij het naad' ren van den dood,

Volkomen uitkomst geven.

Ds. G.J. Capellen

Een lijst van bouwers

In hoofdstuk 3 van het boek Nehemia treffen we een hele lijst aan met namen van de bouwers van de muren en de poorten van Jeruzalem. Op andere plaatsen in de Bijbel vinden we ook registers van namen, zelfs van geslachten. Hele hoofdstukken zijn ermee gevuld. De vraag kan opkomen: Moeten wij die allemaal lezen of maar overslaan, want deze gegevens zijn voor ons overbodig? We dienen te onthouden dat het Oude Testament in de eerste plaats voor Israël bestemd was. In het laten beschrijven van namen laat de Heere allereerst aan Israël en vervolgens aan ons zien dat het volksbestaan, ondanks veel, doorgaat en Zijn beloften aan Abraham, de stamvader, gehandhaafd zijn gebleven en worden vervuld. De beschrijving in Nehemia 3 heeft een bijzondere betekenis. We worden gewezen op de werkers, en dat waren er niet weinigen. Allen gingen aan de slag. Wat gezegd was tegen Nehemia gebeurt: Wij willen opstaan,

en bouwen. Onder leiding van Nehemia ontplooidde zich een geweldige bouwactiviteit. De liefde tot stad en tempel was groot. En laat ons niet vergeten, dat het geen gering noch gemakkelijk werk was. Soms moest men van de grond af beginnen en eerst puin ruimen. Daarnaast waren er vijanden, die niet stil zouden zitten. Het werk was een gruwel in hun ogen en felle haat werd reeds bemerkt. Toch gingen men door.

Wanneer we op de werkers zien, zijn het geen bouwvakkers. Dat is op zich een opvallende zaak. We zouden zeggen: Er komt niets van terecht, maar geloofstaal wordt nooit beschaamd. "God van de hemel, Die zal het ons doen gelukken". Hij staat ervoor in en Hij geeft wijsheid, inzicht en kracht. Nu, de Heere liet het zien.

Treffend is het dat onder de werkers de hogepriester Eljásib met zijn broeders, de priesters, voorop gingen. Hun handen, anders gewijd tot offer en gebed,

hanteerden nu hamer, beitel en troffel. Het ging immers om Sions muur en poort. Een voorbeeld voor ambtsdragers! Als het gaat om de eer van de Heere kan er voor ons geen werk te min of te gering zijn. We worden niet uit het gewone leven weggehaald, maar er middenin gezet, en dat om het te heiligen. Opmerkelijk is dat in vers 1 twee keer het woord "heiligen" staat. Ze bouwden en heiligden. Wat ze deden, werd door hen aan de dienst en de eer van de Heere gewijd.

Het hele werk stond onder het motto: Uw koninkrijk kome. Wat hun werk betrof, gingen zij de Schaapspoort herstellen. Deze poort lag in het noordoosten van de muur. Daar was ook de tempel. Door de Schaapspoort werden de offerdieren naar de tempel gebracht. Het hele werk van de priesters was gericht op de bescherming van Gods huis. Bij de tempel, voor de tempel waren ze bezig. Zo moet het dienstwerk steeds zijn van alle ambtsdragers: Alles doen voor het huis des Heeren. Niets voor zichzelf. Altijd bezig voor de Heere en Zijn dienst. Men moet daarin een voorbeeld zijn. Bij de ambtsdragers moet blijken dat liefde tot de Heere in alles de drijfveer is. De lust moet er zijn om te bouwen en dat zelfs het eenvoudigste werk geheiligd moet worden, dat is gezegend door de Heere. Wanneer we verder de opsomming nagaan treffen we personen aan uit allerlei rangen en standen. Oversten, een soort burgemeesters, handwerklui als goudsmeden, apothekers enz. Tot drie keer toe lezen we van goudsmeden. Zij onttrokken zich niet aan het werk. Wat een grote tegenstelling was er met hun dagelijkse arbeid, priegelwerk en nu bezig zijn met beitels en stenen. Ze wisten van aanpakken. De liefde voor het huis dreef hen. Zo ook bij de apothekers. Hun drukke werkkring was voor hen geen reden om nee te zeggen. Welk een volk, welk een massa was trouw bezig! Uit omliggende plaatsen kwamen zelfs vrijwilligers opdagen, zoals uit Thekoa, de woonplaats van Amos. Ook vrouwen ontbraken niet. We lezen in vers 12 van Sallum en zijn dochters.

Echter, het werk was te min voor de rijken. In vers 5 lezen we: "zij wilden hun hals niet brengen tot de dienst huns heren". Wellicht vonden zij zich te deftig voor dit werk, of was de geldelijke uitgave voor hen een te groot bezwaar. Hoe het ook zij, zij waren niet gegrepen door de noodzaak van de herbouw. Het moest blijven zoals het

was, of het zal wel gaan zoals het moest. De Heere regeert. Erg is het als de liefde tot de dienst der verzoening, het werk tot heil van zondaren ontbreekt. Onze ziel staat dan buiten het leven, het waarachtige leven. Het zij bij ons allen: Uw liefdedienst

heeft mij nog nooit verdrotten.
*Dat wij ons ambt en plicht, o HEER',
Getrouw verrichten, tot Uw eer;
Dat Uwe gunst ons werk bekroon',
Uw Geest ons leid', en in ons woon'.*

Ds. M.C. Tanis

Leven en werk van Ds. W.C. Lamain (2)

Overtuigingen op jonge leeftijd.

Op 8 januari 1904 werd in Kamperland Willem Cornelis Lamain geboren. Zijn vader had een schoenmakerij annex winkel aan huis, was lid van het schoolbestuur en scriba van de Gereformeerde Kerk in Kamperland. Willem volgde onderwijs in Kamperland op de christelijke lagere school en ging daarna werken in de schoenmakerij van zijn vader. Vanaf zijn prille jeugd is Willem door de Heere onderwezen. Hij werd overtuigd van schuld en zonde. God opende zijn ogen voor zijn verloren toestand. Jaren heeft hij doorgebracht in veel benauwdheid en droefheid, vanwege het gemis van God en het rechtvaardig oordeel Gods waaronder hij lag. Hij had tegen God gezondigd en wachtte niets anders dan de eeuwige verlorenheid. Hij mocht bekennen dat dit rechtvaardig zou zijn. Als jongen stond hij eens voor de Noordzee. Hij overlegde bij zichzelf dat er tussen Nederland en Engeland misschien een brug geslagen zou kunnen worden, maar de scheiding tussen God en zijn ziel zou nooit meer overbrugd kunnen worden. In die tijd achtte hij de dieren gelukkiger dan hij zelf. Als dieren sterven is het immers afgelopen. Maar het sterven van een onbekeerd mens betekent voor eeuwig van God gescheiden te zijn. Eens liep hij langs het water en ze zeiden van binnen: spring er maar in, dan is alles gedaan. De lust was uit de zonde weggenomen. Zijn ziel rechtvaardigde God, maar veroordeelde zichzelf. Teksten uit Gods Woord gaven enige verlichting: 'Die Mij vroeg zoeken zullen mij vinden.' 'Zie, nu is het de welaan-gename tijd, nu is het de dag der zaligheid.' Maar ook ondervond hij dat God geen afstand kon doen van Zijn recht. De Wet verdoemde en het Evangelie was onbekend. Het gaat erom het zelf uit Gods mond te horen. Hij las soms tot diep in de nacht drie of vier toepassingen van preken van oude schrijvers, niet altijd zonder zegen. Maar hij bleef ongelukkig, schuldig, verdoemelijk en verwerpelijk. Tot hij

op een nacht bepaald werd bij de woorden van Prediker 3: 15: 'God zoekt het weggedrevene.' God gaf er Zelf geloof bij. Het gaf aan zijn hart vertroosting, geest en leven. Hij was toen negen jaar oud. De liefde tot God werd ondervonden. Willem verkeerde op jonge leeftijd onder Gods volk op de gezelschappen. In 1913 kwam hij voor het eerst onder de prediking van ds. G.H. Kersten, die toen in Yerseke stond. De leraar bracht veel van zijn innerlijk leven op de preekstoel, hoewel hij hem helemaal niet kende. Op zeventienjarige leeftijd mocht hij hoop krijgen uit deze waarheid dat Christus in de wereld gekomen was niet om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering. Als het voor rechtvaardigen geweest was, was het een hopeloze zaak geweest. Het was voor zondaars, nu kon het ook nog voor hem.

Roeping tot het ambt.

Willem was gaan kerken in de Gereformeerde Gemeente waar hij zich thuis voelde, maar was nog dooplid in de Gereformeerde Kerk van zijn woonplaats, waar zijn vader scriba was. Hij was nog erg jong toen hij een roeping voelde tot het ambt van predikant. Toen hij vijf jaar was zeiden ze in zijn hart toen hij naar de preekstoel keek, waar de leraar op stond: op die plaats stelt God u ook eenmaal. Toen hij vijftien jaar was riep God hem tot Zijn heilige dienst, met bewustheid

voor zijn eigen ziel tot een wachter op de muren van Sion. "Mensenkind, Ik heb u tot een wachter gesteld over het huis Israels; zo zult gij het woord uit Mijn mond horen, en hen van Mijn-entwege waarschuwen." Een poging om via de Gereformeerde Kerk toegelaten te worden leed schipbreuk. Willem zou geen talenknobbel hebben. Het hoofd van de school weigerde een aanbeveling te geven voor het middelbaar onderwijs. Ook de weg via art. 8 DKO ging niet door. De plaatselijke predikant zei: 'Schoenmaker blijf bij je leest.' Dit heeft ongetwijfeld bijgedragen aan het ombuigen van het pad van Willem naar de Gereformeerde Gemeenten. Willem werd dooplid van de Gereformeerde Gemeente te Kortgene, waar hij al anderhalf jaar kerkte. Wat de roeping tot predikant betreft wogen het gewicht en de verantwoordelijkheid van het ambt. Na een worsteling van twee dagen sprak de Heere: 'Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid.' Ook sprak de Heere in tijden van ziekte: 'Hij Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal.' Op negentienjarig leeftijd vervoegde Willem zich tot de kerkenraad in verband met zijn roeping tot predikant. In november 1923 las Lamain een preek in Scherpenisse op verzoek van de ouderling die zeer vermoeid was, wat niet kerkrechtelijk was. Eenmaal voor de Kerstdagen en driemaal op deze dagen ging Willem voor in Bruinisse. Dat ging gepaard met veel strijd: alles eigen werk en zichzelf bedrogen voor de eeuwigheid. Doch de Heere verlos-te uit deze benauwdheid met de woorden: 'Hij Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal.' Op 21 februari 1924 werd hij aangenomen door de Particuliere Synode in Middelburg om opgeleid te worden tot het leraars-ambt.

Ds. A. van Heteren.

Voor de Jeugd

Als we in de bijbel speuren naar jonge mensen, die de HEERE vrezen, dan komen we er nog al wat tegen. In dit artikel wil ik jullie aandacht vestigen op de drie vrienden van Daniël, Sadrach, Mesach en Abed-Nego. Het uitgangspunt is de geschiedenis uit Daniël 3, als ze bedreigd worden met de vurige oven.

Uitdagende vraag

'Wie is de God Die ulieden uit mijn

handen verlossen zou?' (Dan.3: 15 eind) Wie stelt deze uitdagende vraag? Het is Nebukadnezar de II, koning over het toenmalige Babylonische rijk. Hij had in het jaar 597 voor Chr. Jeruzalem ingenomen en haar inwoners weggevoerd. We treffen hem aan in het dal van Dura, samen met vele hoogwaardigheidsbekleders. In dat dal staat een groot beeld van 30 meter hoog en 3 meter breed. Alles getuigt

van de eierzucht en tirannieke macht van Nebukadnezar. Iedereen moet straks, op het horen van de muziek, onvoorwaardelijk op straffe des doods, buigen voor het gouden beeld. Echter als het moment van buigen aanbreekt, blijken er drie 'dwarsliggers' te zijn: Sadrach, Mesach en Abed-nego. Tot hen komt de uitdagende vraag: 'Wie is de God Die ulieden uit mijn handen verlossen zou?' Het is een godslasterlijke vraag. Immers hij sluit elke God uit. Niemand zal deze dwarsliggers kunnen redden. Het is ook een bedreigende vraag. Wat doet een mens niet voor zijn leven? De brandende vuuroven wordt nog heter gestookt.

Wat doe jij als iemand jou zo het vuur na aan de schenen legt? Als van jou gevraagd wordt te buigen voor het beeld van de 24-uurseconomie, van materialisme, van zondagsontheiliging, van sportverdwazing, van mediaverslaving, van de mode, enz? Als je bedreigd wordt met ontslag, bespotting, vriendenverlies, soberdere levensstijl? Als jou de vraag gesteld wordt: Wie is die God Die jou verlossen kan? Heb jij een antwoord?

Gelovig antwoord

Waarom willen deze jonge mannen niet buigen? Zijn ze stijfkoppig, hoogmoedig, intolerant? Nee, maar ze willen en kunnen de ware God niet verloochenen. Dat blijkt heel duidelijk uit het antwoord dat ze Nebukadnezar op zijn uitdagende vraag geven. 'Wij hebben niet nodig u op deze zaak te antwoorden!' (Dan.3:16) Dat is geen onverschilligheid, maar beslistheid. Ze hebben geen behoefte zich te verdedigen tegen de ingebrachte aanklacht. De feiten liggen er; ze buigen

niet! Ze hebben geen behoefte om na te denken over de aangeboden gelegenheid, om de straf te ontkomen. Ze willen instaan voor de gevolgen van hun houding. Niets zal hen afbrengen van de wettige dienst van God. In de verzen 17 en 18 komt hun eigenlijke antwoord naar voren. 'God is machtig ons te verlossen.' 'Of Hij ons wel of niet verlossen zal van de brandende oven is voor ons niet doorslaggevend voor onze keuze. Wij volharden in onze keuze, want het dienen van God is ons liever dan ons leven.' Het is een geloofsbelijdenis in het gezicht van de vuurdood.

Wat is hun geheim? De krachtige doorwerking van de Heilige Geest, waardoor de vruchten van het ware geloof bij hen openbaar kwamen, ze hadden geen vrees, Gods eer stond bovenaan, ze volharden in de liefde, ze waren bereid om offers te brengen. Dat is het onderscheid met de naamchristen. De huichelaar (namaakchristen) zal altijd een voorwendsel hebben om toch maar toe te geven. Ze zullen o.a. zeggen: 'Ja maar het gaat om je hart.' 'Ja maar je kunt je toch niet helemaal buitensluiten.' 'Ja maar je kunt nog zoveel betekenen.' 'Ja maar je mag je leven toch niet in de waagschaal leggen.' Het tijdgeloof zal op een gegeven moment bezwijken.

Leg je leven daar eens naast. God heeft er recht op, om zonder aarzelen en zonder te schipperen Hem te eren.

Buig niet voor de moderne afgodsbeelden! Waag het op God de Almachtige!

Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

Ds. K. Visser

u zelve zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen. Om de discipelen af te trekken achter zich. Daarom waakt!!' Waakt om de zware wolven te ontmaskeren, die de schaapskooi van Christus dreigen te verzwelgen. Bent u zo'n wachter? Ben ik dat? Het zieleheil van de schapen kan op het spel staan! Broeders, ons beeld lijkt toch niet, en God beware er ons voor, op die wachter, die een huurling is. Zeker, de huurling kan ook waken. Maar u weet hoe de Heere de huurling ontmaskert. Niet alleen kunnen we vrezen voor de zware wolven, maar onderschat de kleine vossen niet, die veel schade aan de wijngaard kunnen toebrengen, vooral in deze tijd van allerlei occulte machten, schriftverdraaiingen en dergelijke.

Wachter zijn, hoe moet dat?? Och Heere schenk mij in deze dingen de hulp van Uw onmisbare Geest. Geef mij verstand met goddelijk licht bestraald. Wachter zijn houdt activiteit van onze kant in. Half slapend in de ouderlingenbank?? NEE toch zeker!!! Niet dat het afhangt van onze activiteit, maar de Heere roept ons er wel toe op en we hebben het beloofd staande voor Gods aangezicht in het midden van de gemeente!!.

Onderzoekt de Schriften, dat is meer dan lees trouw je bijbel. Letterlijk staat in het bevestigingsformulier: „Om hetwelk te doen de ouderlingen schuldig zijn Gods Woord naarstig te doorzoeken en zichzelf gedurig te oefenen in de overleggingen van de verborgenheden des geloofs”. Voelt u opnieuw het gewicht?? Als u de gebeden leest die achter in uw bijbel gedrukt staan bij de liturgie der Gereformeerde Kerken, zoals het gebed voor de prediking en het gebed voor de handelingen van de kerkenraad, dan denk ik, dat de opstellers iets van dat gewicht gevoeld hebben. Leest u het maar eens door. De andere gebeden die daar staan bieden ook geruime stof tot meditatieve gedachten.

Ik kom nog even terug op het onderzoeken van Gods Woord. Hoe kan er van toezicht op de prediking sprake zijn als dwalingen, misvattingen enz. niet of amper worden opgemerkt? Is er wel voldoende kennis, kennis van Gods Woord, kennis van de leer der kerk, de belijdenisgeschriften? En houdt u het op peil? Koelman schreef 3 eeuwen geleden een boek getiteld: „Het ambt en de plichten der ouderlingen en diakenen”. Daarin zegt hij o.a.: „Ziet vóór alle dingen recht begenadigd, wedergeboren en bekeerd te zijn,

Toezicht op de prediking (1)

**Verkorte weergave van mijn
referaat gehouden te Dordrecht
op 27-11-1999**

Wat nodig is om toezicht te houden.

Toezicht op de prediking is een onderdeel van wat de kerkorde in artikel 23 punt 1 als taak van de dienst van de ouderlingen omschrijft. Toezicht op de prediking: het is een wacht betrekken bij datgene wat gezegd wordt.

Bij iets wat onbelangrijk is, behoeft geen wacht te worden betrokken. Prediken is het hanteren van de sleutelen des hemels. Wat een gewicht in de eer-

ste plaats voor hen die deze sleutelen moeten gebruiken, maar ook voor ons als wachters om daarop toe te zien. U hebt immers „ja” gezegd bij uw bevestiging tot ouderling om toe te zien op wat geprekt wordt.

Als Paulus afscheid neemt van de ouderlingen te Efeze dan zegt hij: „Zo hebt dan acht op u zelve en op de gehele kudde over welke u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed. Want dit weet ik, dat na mijn vertrek zware wolven tot u inkomen zullen, die de kudde niet sparen. En uit

want gaven zonder genade en een kerkelijk ambt zonder geestelijk leven zullen u niet tot zaligheid en de mensen weinig tot stichting zijn. Overweeg vaak die teksten, waarin de hoedanigheid, die in een ouderling vereist worden, beschreven staan; daarin is begrepen welke wandel en persoonlijke deugden gij moet hebben. Boven en voor alle boeken, leest en herleest gestadig de Bijbel, het Woord van de levende God, opdat het Woord van Christus rijkelijk in u wone en gij machtig moogt zijn in de Schriften, gelijk Apollos, Aquila en Priscilla en neemt meermalen de formulieren van enigheid". Einde citaat.

We leven in een tijd waarin het Arminianisme weer springlevend blijkt te zijn. Evangelische bewegingen doen het vandaag aan de dag bijzonder goed en zuigen menig lid van de kerk weg. Onderschat daarbij niet de invloed van de media. Vele jonge mensen horen absoluut niet dat op allerlei jongerendagen en jeugdconferenties en praisevondens Gods Woord niet recht wordt gebracht.

Dr. van der Sluijs uit Rotterdam heeft een boekje geschreven over de actualisering van de Dordtse leerregels geheuten: „Dordt vandaag”, met als ondertitel: „Over Godsverlichting temidden van Godsverduistering”. Best een pittig boekje om te lezen, maar ga er eens voor zitten, en herlees zonodig bepaalde passages een paar keer om het te begrijpen. Voor velen zou het wel eens een eye-opener kunnen zijn. Het remonstrants denken is verder doorgedrongen dan menig een denkt.

Om toezicht op de prediking te kunnen houden moet u wel het zuivere van het valse kunnen onderscheiden. Houdt daarom uw kennis op peil en verdiept u steeds opnieuw in de wezenszaken van Gods Woord en van de belijdenis. Een schat van preken uit deze en vorige eeuwen van Engelse en Schotse predikers zijn verkrijgbaar in onze eigen taal. Is alleen kennis, grote kennis dan voldoende? Neen!!

Kennis zonder de innige geloofsverbondenheid met het Vleesgeworden Woord, Jezus Christus is een dode kennis. Ware wijsheid is alleen te verkrijgen bij de Opperste Wijsheid, die ook nu nog zegt dat als het u aan wijsheid ontbreekt, u bij Hem mag komen. Al eerder heb ik gewezen op het feit dat we ja hebben gezegd bij onze bevestiging. Niet alleen de mensen in de kerk hebben dat jawoord gehoord. De Heere ook. Het onderzoeken hoort er wezenlijk bij met het oog op uw toezicht

houden op de prediking, maar ook om Gods bedoelingen in ons persoonlijk leven beter te leren verstaan. In het Ambtelijk Contact van september schrijft dr. Van Pelt over het niveau van bijbelkennis onder de ambtsdragers duidelijke en waardevolle dingen. Met nadruk broeders accentueer ik de al eerder genoemde noodzaak van de wijsheid van boven. Geleerdheid, kennis van God en Goddelijke zaken in het hart door Gods Geest gewerkt en overdacht is oneindig veel meer waard dan kennis die alleen in het verstand zetelt. Onze kerken hebben dringend behoefte aan ouderlingen, ambtsdragers die geoefend zijn en worden op de leerschool van de Heilige Geest, zodat gezegd kan worden: Onze bekwaamheid is uit Hem. Hoe is dat bij ons? Broeders ouderlingen, we behoren wachters te zijn. Aan welke werkwoorden denkt u dan? Waken, bewaken, bewaren, toezien, luisteren, opmerken, beschermen enz. enz. Prima, maar vergeet het bidden, het gebed niet. Het gebed voor de prediker, die het Woord moet brengen. Draagt de dienaren des Woords veel op aan de Heere! Voordat de preek op de kansel gehouden wordt, is er als het goed is, heel wat aan voorafgegaan.

Voordat wij toezicht op de prediking gaan uitoefenen moet ook veel voorwerk zijn geschied. Een predikant die een biddende kerkenraad en een biddende gemeente achter zich weet, zal dat zeker ervaren in de uitoefening van zijn ambt en daar hoort ook het preken bij. Dan mag en kan er verwachting zijn van de preek. Spurgeon wijst daarop, wanneer hij spreekt over de opwekkingen in Engeland. Toen de Heere een grote opwekking gaf middels de preken van Wesley en Whitefield kwam dat niet omdat die preken zo uitblonken, zo goed waren. Het waren heel eenvoudige preken, die, zegt Spurgeon, achteraf gezien niet eens waard waren om bewaard te worden. De zegeningen die God op die preken gaf, kwamen, omdat er vele gebeden aan vooraf waren gegaan, door zowel de predikers als door de gemeenteleden. Genoemde predikers waren biddend, onder tranen met het Woord bezig geweest om dwalende zielen te redden, want de liefde van en tot Christus drong hen! Zou de Heere vandaag anders werken? De Heere wil erom gebeden zijn!!

Drs. M.H.Baan

SOW / SWO / SOS

Drie verschillende afkortingen, die u wellicht zult kennen.

SOW (Samen op Weg),

SWO (Samenwerkingsoverlegorgaan),

SOS (Save Our Souls, redt onze zielen).

SOW

Als 'afgescheiden dominee' volg ik met betrokkenheid het SOW-proces. Vooral vanwege een gegroeide liefde tot de Nederlandse Hervormde Kerk (NHK). Deze liefde is ontstaan door het lezen van de kerkgeschiedenis en de geschriften van vroegere godzaligen predikanten uit de NHK. Het is nog steeds een betreurenswaardige zaak, dat de Afscheiding moest plaatsvinden. We horen thuis in de Vaderlandse Kerk. Wat dreigt er echter te gebeuren in het SOW-proces? Dat de NHK opgeheven zal worden. Er komt een nieuwe SOW-kerk, met een nieuwe basis, geen exclusieve binding meer met de Gereformeerde belijdenis. Daar wordt binnen hervormd-gereformeerde kring terecht tegen geprotesteerd. Helaas zijn de meningen in deze kring verdeeld over de

manier waarop ze al of niet mee moeten gaan in de 'SOW-trein'. De één ziet het als een soort ballingschap, waarin je noodgedwongen in mee moet, de ander voelt zich geroepen de NHK voort te zetten en zal daarom niet mee kunnen gaan. Hoe zal het gaan? Wij weten het niet, de HEERE regeert. Wij moeten als 'afgescheidenen' niet op afstand blijven, zeker niet afstandelijk doen. We zien dat de geschiedenis zich herhaalt. Ik denk aan een andere vereniging die van bovenaf werd opgelegd. De vereniging tussen de Dolerenden en Chr. Gereformeerden, die samen de Gereformeerde Kerken van Nederland gingen vormen (1892). Toen konden enkele gemeenten niet meegaan en zetten de toenmalige Chr. Gereformeerde Kerk voort. Zal het zo ook in het SOW-proces gaan? Wat doen we met hen die straks niet meegaan? Bidden we voor hen die wel meegaan? God blaast in een streven naar eenheid, zonder de onvervalste binding aan Schrift en Belijdenis.

SWO

En dan de zogenaamde 'Kleine Oecumene'. De samenwerking tussen Ned. Gereformeerden, Gereformeerd Vrijgemaakten en Chr. Gereformeerden. Deze samenwerking is in het verleden langzaam op gang gekomen en heeft vele haken en ogen. De laatste synode heeft uitgesproken om op landelijk niveau alle banden met de Ned. Gereformeerden te verbreken en vervolgens verder contacten te zoeken met de Vrijgemaakten. Echter van binnenuit is er een SWO ontstaan. Een overlegorgaan die de samenwerking tussen bovengenoemde kerkverbanden wil stimuleren. In ons kerkelijk orgaan de Wekker wordt voor haar activiteiten volop ruimte gegeven. Niet iedereen is even gelukkig met deze ontwikkelingen. Sterker nog, er leven ernstige bezwaren tegen de prediking en het geestelijk klimaat van de Ned. Gereformeerden en Vrijgemaakten. We denken aan de gemeentebeschouwing, de verhouding van Woord en Geest in de prediking, de verbondsl leer, de toe-eigening des heils, het standpunt t.a.v. de vrouw in het ambt, allerlei liturgische vrijheden, enz. (Zie hiervoor de verschenen brochures van ds. L.W. van der Mey en ds. J. Veenendaal) Moeten we dan geen eenheid zoeken met alle gereformeerde belijders? Ja zeker, maar het gereformeerde belijden mag niet gerelateerd worden naar onze voorkeur. Het dient de toets te zijn, waarnaar ons streven naar eenheid gereguleerd dient te worden. We missen het gevoel van geestelijke erkenning richting de Ned. Gereformeerden en Vrijgemaakten, die we wel voelen richting de anderen die de gereformeerde belijdenis lief hebben. We willen toch binnen onze kerken niet van elkaar vervreemden, doordat we zo graag omgang hebben met anderen?

SOS

Misschien doe ik wel een beetje aan klankegese, maar ik moest in verband met bovenstaande afkortingen denken aan de afkorting SOS. 'Save our souls', redt onze zielen'. Daar dient de Kerk zich in de eerste plaats op te concentreren, de redding van zondaren.

Zowel in de Kerk, als daarbuiten. Vele uren en dagen worden besteed aan vergadertijd, om met elkaar het één en ander te bereiken op het gebied van de eenheid, terwijl de kerk van binnenuit ontworcht wordt door de tijdgeest. Laten we allen ernst maken met het

grijpen van hen die ten dode wankelen. Laten we hopen en bidden dat iedere dienaar op zijn post getrouw en ernstig het Woord Gods uitdraagt en gebruikt zal worden tot behoud van zondaren. Kunnen we niet veel beter in vrede naast elkaar leven, dan met twistgesprekken bij elkaar? Bewijst de geschiedenis niet dat als er twee kerken bij elkaar komen er drie voor in de plaats komen? Omdat zij die niet meegaan, hun oude kerk willen voortzetten? God heeft ons door Zijn Voorzienigheid ons een plaats aangegeven. Laten we op die post wakende en biddende gevonden mogen worden, als straks Christus terugkomt op de wolken des hemels.

Ds. K. Visser, Werkendam

Subsidie LCJ

In april 1999 heeft het Landelijk Contact Jeugdverenigingen Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) bij het ministerie van VWS een aanvraag ingediend om voor structurele subsidiëring op basis van de Subsidie-regeling Welzijnsbeleid in aanmerking te komen. De Staatssecretaris heeft thans bericht dat het LCJ voldoet aan de criteria van een landelijk werkende jeugdorganisatie en dat de gevraagde instellingssubsidie van f 175.000,- wordt verleend. Daar is met dankbaarheid kennis van genomen.

De subsidieverstrekking betekent dat het LCJ de mogelijkheid ontvangt haar werkzaamheden ten behoeve van de jongeren van de Christelijke Gereformeerde Kerken aanzienlijk uit te breiden. Hoofdpunten van nieuw beleid vormen een verdere uitbouw van het -16 werk en het leveren van maatwerk door zich meer op de regionale en plaatselijke situatie te gaan richten. Daartoe is de huidige jeugdwerkadviseur voor een volledige weektaak benoemd en zal binnenkort worden overgegaan tot het aantrekken van een tweede jeugdwerkadviseur.

Er is dankbaarheid voor deze ontwikkeling. Het vraagt ook gebed en wijsheid om het geld zo te besteden dat het tot zegen is van de jongeren.

Voor inlichtingen: Piet Verluis, jeugdwerkadviseur, tel. 0345-642380

Deputaten Geestelijke Verzorging Militairen der Chr. Geref. Kerken in Nederland

Deputaten wil lezers oproepen om aan één of meerdere personen wat te sturen, waaruit een stuk medeleven blijkt aan hen die uitgezonden zijn.

Het sturen van een kaart of brief naar een militair kost 80 cent en voor het sturen van een kaart of brief naar een burger geldt de PTT tarieven.

Militairen in het buitenland

In het buitenland tewerkgestelde militairen:

Tineke Benjamins
KPL FFK
NAPO 849
3509 VP Utrecht

P. Burghardt
NAPO 881-52-58
3509 VH Utrecht

K.C. Schouwstra
NAPO 849
3509 VP Utrecht

Robert Wiersma
Sld I, rnr: 75.02.17.042
Ststcie, 41 LtBrig Seedorf
Napo 880
3509 VC Utrecht

W. Zuiderveld
Rnr: 75.05.08.650, kpl
41 Hrscie Ltbrig, Seedorf
NAPO 880
3509 VC Utrecht

Tijdelijk in het buitenland verblijvende militairen:

Sld I.P. Beimers
Rnr: 76.03.22.204
1 (NL) Gnhulpbat
111 Pagnie
NAPO 58
3509 VP Utrecht

Elnt C. Brouwer
Rnr: 681022138
1 (NL) 11 Afdra 1 BT
NAPO 58
3509 VP Utrecht

Sld I, Jeroen Coule
Rnr: 770705132
1 NL GN Hulpbat
111 Bagnie
NAPO 58
3509 VP Utrecht

Elnt J.C.M. de Jong
RNR: 690523061
Svo CIE (BAT STAF)
13 (nl) Mechtbat RS
NAPO 80
3509 VP Utrecht

Henk Stienstra
NL Detachement
Airbasis Amendola
NAPO 77
3509 VP Utrecht

Kpl P. Westerveen
Rnr: 73.08.13.656
NSE FYROM
NAPO 75
3509 VP Utrecht

Burgers in het buitenland

Fam. Rutters
New Brunswick
15 Riversidedrive
Canada E 3 A
Tel.: 001-5063284955

Fam. Sanders
Ballast Village
Ichuraise Road
P.O. Box 5898
Riyadh-114329
(Saoedi Arabië)

Mariek Schouten
C.O. IMF
P.O. Box 5
Pokhara
Nepal
Terug jan. 2000

Janneke Storteboom
28 Alombastreet
Chadstone 3148
Victoria Melbourne
Australië

Kees en Alette Stout
GILLBT
P.O. Box 378
Tamale, Ghana
West Afrika

M.G.M. Stutvoet
Talgraben 37a
73312 Gieslingen am Steige

Andre Terbrugge

Merei Ship Anastasia
Chemine de la Fauvette 98
CH 1012 Lausanne
Zwitserland
Terug jan. 2000

Fam. R.J. van Til
C.P. 158
Mocuba, Zambezia
Mozambique

Fam. H. Verhulst
RR SStn Main
Garden of Eden Road
Renfrew Ontario
K7V 3Z8
Canada

Ellen Vianen
P.O. Box 11360
In Accra
North Africa
Terug juni 2000

Boekbesprekingen

Dagboeken, Uitgave den Hertog – Houten

Leven en licht

Dagboek voor jongeren en ouderen, kort en kernachtig geschreven.

Auteurs: Ds. P. den Butter, Ds. C. Harinck, Ds. W. Harinck, Ds. G.C. Kunz, Ds. L.W.Ch. Ruijgrok en Ds. A. van de Weerd, f 14,95.

Kleine korrels

Dagboek voor kinderen vanaf ongeveer 8 jaar, M. Quist, f 24,90. Er wordt elke dag stilgestaan bij een naam. Elk stukje wordt afgesloten met een te lezen Bijbelgedeelte, enkele vragen en een Psalm.

John Bunyan, Eén ding is nodig,

f 32,50, samengesteld uit de vele praktische geschriften van Bunyan. Bovengenoemde dagboeken zullen hun weg wel vinden onder de lezers van ons blad.

Ds. J. van Amstel, **Voor het Kerstfeest**, 91 blz., f 22,50, Uitgeverij Groen. Ds. J. van Amstel heeft al veel gepubliceerd. Eind vorig jaar verscheen een bundel met Kerstmeditaties, die we echter te laat ontvingen om toen te recenseren. Dat willen wij nu doen. De meditaties zijn geschreven voor Kerstbijeenkomsten. Er worden lijnen getrokken naar het leven van elke dag. De meditaties kunnen ook thuis gelezen worden. De auteur wil op de hem eigen wijze een hand-

reiking bieden voor een meditatief moment op een Kerstbijeenkomst.

De ster wees mij de weg, samensteller Willem van den Heuvel, illustraties en omslag Rino Visser, 48 blz., f 14,95, Uitgeverij Frits Hardeman – Ede.

Een bundel van diverse gedichten waaruit een keuze gemaakt kan worden als er een gedicht voorgedragen moet worden

Ds. H.C. van der Ent, **Onbegrijpelijke liefde, 52 meditaties**,

173 blz., f 27,90,

Uitgeverij den Hertog – Houten.

Het boek is samengesteld door Ds. L.W. van der Meij. Ds. Van der Ent was voor hem een vriend en vader. Voorafgaande aan de meditaties een levensschets van Ds. Van der Ent, waarbij enkele foto's zijn opgenomen. Daarna 52 meditaties die bijvoorbeeld per week gelezen kunnen worden. De onbegrijpelijke liefde Gods in Christus was voor Ds. Van der Ent geen theorie, maar persoonlijk doorleefde werkelijkheid. Wie Ds. Van der Ent heeft gekend en gehoord zal zeker naar dit boek grijpen. De inhoudsvolle meditaties hebben een eigen stijl, zoals dat ook van de preken van Ds. Van der Ent gold. Wie Ds. Van der Ent niet heeft gekend, doet er toch goed aan dit boek aan te schaffen. Moge de Heere de lezing van de meditaties zegenen.

Hanneke Schoonebeek, **Open Gij mijn ogen**, 47 blz., f. 9,75, Uitgave De Banier – Utrecht. In deze gedichtenbundel klinken de zorgen en moeiten van het dagelijkse leven door. De schrijfster wil wijzen op de Heere bij Wie wij met al onze noden en zorgen mogen komen. Op blz. 30 troffen wij een storende fout aan. Hier moet niet der bozen, maar des bozen staan. Dit bundeltje zal zijn weg wel weten te vinden onder hen die dit soort gedichten lezen.

Dr. R. Seldenrijk (red.), **Zorg en omgang**, 108 blz., f. 24,95, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon, Heerenveen. Vroeger leefden mensen met een verstandelijke handicap veel meer geïsoleerd dan in onze tijd. Bijna elke kerkelijke gemeente heeft een of meer leden met een verstandelijke handicap. Welke plaats nemen zij eigenlijk in binnen de kerkelijke gemeente? Het nu verschenen boek probeert een praktische en pastorale handreiking te bieden bij het zoeken naar antwoorden op

deze vraag. De bijbelse gegevens over mensen met een verstandelijke handicap in de gemeente vormen de basis voor het boek. In hoofdstuk 1 gaat het om Gods handelen met hen. In hoofdstuk 2 wordt over de ervaringswereld van deze mensen gesproken. In hoofdstuk 3 gaat het over de beeldvorming omtrent hen in cultuur en kerk. Hoofdstuk 4 gaat over de godsdienstige opvoeding van kinderen met een verstandelijke handicap. In hoofdstuk 5 gaat het over de plaats binnen de gemeente: de betekenis van doop, (aangepaste) kerkdienst, catechese, deelname aan kerkelijke activiteiten en de rol van het diaconaat. Hoofdstuk 6 gaat over meerderjarigen met een verstandelijke handicap. Een inhoudsvol boek waarin veel geboden wordt. Een goede zaak hier kennis van te nemen wanneer we voor de vragen gesteld worden die in dit boek besproken worden. Als het over de godsdienstige opvoeding gaat lezen we op blz. 69 behartenswaardige dingen over vertellen en bijbellezen. "We moeten ervoor oppassen te snel te zeggen dat het kind met een verstandelijke handicap Gods Woord niet begrijpt. Bovendien is God machtig in hun harten dit Woord levenwekkend te gebruiken, ook al zouden er geen verstandelijke vermogens zijn. Daarnaast is het belangrijk het kind heel eenvoudig bijbelverhalen te vertellen, aansluitend bij het bevattingsvermogen. Wanneer het voor ouders moeilijk is om zelf te vertellen, kunnen zij gebruikmaken van eenvoudige kinderbijbels en daaruit datgene gebruiken wat aansluit bij hun kind. Dit is geen eenvoudige opdracht: eenvoudig taalgebruik, het vertelde of gelezene concreet maken met behulp van afbeeldingen of voorwerpen en soms zelfs het kind zelf te laten ervaren wat wordt bedoeld (bijvoorbeeld als het over een blinde gaat, de handen voor de ogen). Er liggen aanknopingspunten in de eigen ervaring van het kind (bang zijn, verdrietig zijn, blij zijn, zich gelukkig voelen) en in de zintuiglijke waarnemingen (wat ze hebben geproefd, gezien, gehoord, gevoeld.)"

Ds. J.H. Velema, **Losse korels**, 142 blz., f. 27,50, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon- Heerenveen. Dit boek bevat 66 meditaties bij minder bekende teksten uit de Bijbel. Uit elk Bijbelboek is een tekst genomen. Op de hem eigen wijze weet de emeritus predikant de teksten kort en bondig uit te leggen. De auteur heeft al veel gepubliceerd. Ook dit

werkje zal zijn weg wel weer vinden onder hen die graag iets van hem lezen. Om u een indruk te geven van de inhoud geven wij enkele regels weer die we vonden bij de tekst Prediker 7: 3 Het treuren is beter dan het lachen; want door de droefheid des aangezichts wordt het hart gebeterd. We lezen op blz. 51 en 52 "Je kunt beter naar een begrafenis gaan dan naar een bruiloft. Daar wordt je bepaald bij de ernst van het leven. En daarom is treuren beter dan lachen. Dat betekent niet dat we nooit zouden mogen lachen en dat het toppunt van vroomheid zou zijn om de dagen door te brengen met klagen en steeds met

een somber gezicht rond te lopen. Wie deze conclusie trekt uit dit woord zit verkeerd. Maar het is een zaak van levenswijsheid om de vreugde de juiste plaats te geven in het leven, de betrekkelijkheid ervan in te zien en de vreugde niet tot doel te maken van het leven, maar middel te laten. Daarom is treuren beter en van meer wijsheid getuigend dan lachen. Immers: in dagen van verdriet denk ja na over de zin van het leven. Mensen die van het ene feest gaan naar het andere, vluchten eigenlijk voor het leed, het lijden, de dood."

Het Landelijk Contact Jeugdverenigingen Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) is een vereniging waarbij 155 Christelijke Gereformeerde jeugdverenigingen met ruim 3100 jongeren zijn aangesloten. Het LCJ wil, op grond van Schrift en belijdenis, aan jongeren vorming bieden met het oog op hun plaats en taak in kerk en samenleving. Dat doel wil het LCJ bereiken door de plaatselijke verenigingen te ondersteunen met begeleiding, kadervorming, (bijbel)studiemateriaal en activiteiten zoals het jeugdappèl en jeugdcontactavonden. Door de toekenning van overheidssubsidie kan het LCJ haar werkzaamheden uitbreiden. Daarom is er plaats voor een

Jeugdwerkadviseur m/v

Het betreft een fulltime functie, maar je kunt ook als parttimer solliciteren.

Functieomschrijving

Als jeugdwerkadviseur zul je, samen met de andere jeugdwerkadviseur, het totale jeugdwerk moeten begeleiden en stimuleren. Wij denken aan iemand die zich met name aangetrokken voelt tot de -16 jongeren. De taken zullen dan ook voornamelijk op dat gebied liggen.

We zoeken iemand die:

- het geestelijke aspect wat aan dit werk zit het belangrijkste vindt;
- zich verbonden weet met en belijdend lid is van de Christelijke Gereformeerde Kerken;
- geïnteresseerd is in en op de hoogte is van ontwikkelingen in de theologie en in kerkelijk Nederland;
- op HBO-werk- en denkniveau bezig kan zijn;
- aantoonbare betrokkenheid heeft bij de leef- en denkwereld van jongeren en bij het kerkelijk jeugdwerk;
- zich mondeling en schriftelijk correct en aansprekend kan uitdrukken;
- didactische vaardigheden bezit;
- accuraat is en goed kan organiseren;
- flexibel is, daarbij hoort de bereidheid om ook buiten kantooruren te werken;
- een auto heeft.

Arbeidsvoorwaarden

De salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden die het LCJ biedt, zijn in overeenstemming met de geboden functie en je opleiding en relevante werkervaring.

Voor informatie of een gesprek over deze functie kun je contact opnemen met de voorzitter van het LCJ, de heer C. van Vianen, tel. 0184-602763 of met de jeugdwerkadviseur, Piet Versluis, tel. 0345-642380.

Je schriftelijke sollicitatie met persoonlijke gegevens en referenties kun je tot 7 januari 2000 opsturen naar het secretariaat van het LCJ, Dijkstraat 44, 3245 AE Sommelsdijk.

LANDELIJK CONTACT JEUGDVERENIGINGEN

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERKEN (LCJ)

Mede door het werk van Trans World Radio is de Christelijke Kerk in Mozambique sinds het einde van de burgeroorlog (1992) stormachtig gegroeid. Binnen de jonge christelijke kerk is daardoor een enorme behoefte ontstaan aan toerusting van kerkleiders. Op uitnodiging van evangelische (Bijbelgetrouwe) kerken werken Ds. en mevr. J. van 't Spijker sinds juli 1998 onder de Lomwesprekende bevolking in de provincie Zambezia, samen met de Mozambiquaanse predikant Almeida Malu. Ze trekken in het gebied rond en geven aan groepen kerkleiders Bijbels onderwijs aan de hand van het TEE-systeem. Omdat in deze korte tijd duidelijk is geworden dat er meer hulp moet komen om de grote groep voorgangers onderwijs te kunnen geven, wordt opnieuw onderstaande oproep gedaan.

De kerkenraad van de Chr. Geref. Kerk te 's Gravenmoer roept in samenwerking met deputaten voor de Buitenlandse Zending kandidaten op voor de functie van

Toerustingswerker (m/v)

voor evangelische kerken in de provincie Zambezia in Mozambique.

Wat verwachten we?

De kandidaat heeft tenminste een HBO-opleiding Theologie voltooid, en (bij voorkeur) zich gespecialiseerd in Missiologie. Hij is bereid zich te verdiepen in de geschiedenis en cultuur van Mozambique en ziet er niet tegenop te werken onder primitieve omstandigheden. Hij is in staat pionierswerk te doen en met anderen samen te werken. Hij kan zich uitdrukken in de Engelse taal en is bereid de Portugese taal te leren. Hij kent de 'non-formal-education' (het onderwijssysteem van T(theological) E(ducation by) E(xtension)) en heeft de bekwaamheid om onderwijs te geven.

Waar denken we aan?

We denken aan een kandidaat tussen de 25-50 jaar die (bij voorkeur) belijdend lid is van één van de Chr. Geref. Kerken of zich daar nauw mee verwant voelt.

De honorering zal in goed overleg geregeld worden.

Sollicitaties kunnen worden gezonden naar het Zendingsbureau van de Chr. Geref. Kerken, t.a.v. Ds. H. Last, Postbus 334, 3900 AH Veenendaal. Uw sollicitatie, vergezeld van een curriculum vitae, wordt verwacht vóór 10 januari a.s. en zal vertrouwelijk worden behandeld.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de predikant van de Chr. Geref. Kerk van 's Gravenmoer, Ds. W.P. de Groot, tel. 0162-315134, met de voorzitter van deputaten Buitenlandse Zending, Drs. J. van Mulligen, tel. 070-3595039 of met de secretaris, Ds. H. Last, tel. 0318-524916/555287.

Onze God en Heere heeft het in verband met de twee jubilea bijzonder welge-maakt. Op de receptie was de belangstelling boven verwachting.

Verblijdend was ook de komst vanuit de gemeen-tes, die we hebben mogen dienen.

Bovendien bracht de post overal vandaan stapels kaarten.

Heel hartelijk willen wij u danken. Ook voor de gaven en de geschenken.

De feestdagen liggen voor ons. De barmhartige Koning geve u een echt kerstfeest, en Zijn zegen voor het jaar 2000.

Ds. en mevr. Zonneveld,
Nunspeet

Verschenen bij:

Drukkerij & Uitgeverij "CEDEE"
Bellamystraat 52, 2985 BB Ridderkerk
Tel/Fax 0180 - 42 77 58

Wijlen Ds. M. Baan. Chr. Ger. Pred.

Een onwedergeborene op zijn best of

Een wedergeborene op z'n slechtst f 5,95

Nagelaten geschrift van Hendrik Terlouw

Met een voorwoord van wijlen

Ds. M. Hofman

f3,95

Vandaag besteld... morgen geleverd!!!!
Ook bij de boekhandel!

R u i m g e l e g e n

6 en 8 pers. bungalows

(3 sl.k., wasmachine)
en

4/6 pers. stacaravans

(2 sl.k., douche.

Bel voor de folder:

BUNGALOWPARK
De Verrassing

Oosterend TEXEL
0222 - 318391

't Boekenhoekje

Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken

Kinderboeken

Bijbels (Statenvertaling)

Luxe Bijbels met slotjes

Psalmboeken

Verklaringen van Bijbel,

Catechismus e.a.

Theologische werken

Levensbeschrijvingen

Diverse (wens-) kaarten

Cadeau-artikelen

Prekassettes

Bladmuziek

Openingstijden:

Di t/m Vr. 9.00 - 16.00 uur

Zaterdag 9.00 - 13.00 uur

Let Op: In de maand december zijn we geopend van ma. t/m za. van 9.00 - 16.00 uur

Opbrengst t.b.v. Mbuma-zending

Goudenregenstraat 24 - Capelle a/d IJssel - Tel. (010) 442 22 12 - Giro 7230845

RST

De RST
voor
kraamzorg
in uw
gezin?

Vraag de
folder aan en
schrijf u in

RST
Reformatische
Stichting Thuiszorg
Raadhuisplein 45 - Postbus 154 - 3770 AD Barneveld
Telefoon (0342) 42 23 24

Winterhulp 1999

IJskoud zonder eten!

In het oosten van de Oekraïne weten veel mensen niet hoe ze de winter door moeten komen. Een hete, droge zomer heeft de aardappel- en de graanoogst doen mislukken. Honger en kou zullen dit jaar veel slachtoffers eisen.

Voor f 20,- helpt u een arm gezin een maand lang aan extra levensmiddelen en een bijdrage in de verwarmingskosten.

Laat de mensen in Oost-Europa niet in de kou staan!

Giro 3535181 m.v.v. 'winterhulp'

Stichting
Kom Over En Help

25 jaar hulp aan kerken en christenen in Oost-Europa

Postbus 138 • 3860 AC Nijkerk • Tel.: 033-2463208

SEZ

Jongeren...

**Steun
onze
Najaars-
actie!!**

*vragen ook
om lectuur*

Voor inlichtingen of (dia)presentatie over Spanje, Cuba of Latijns-Amerika: telefoon 0184 - 615543 of 0548 - 521998 of 055 - 3231623

Spaanse Evangelische Zending
Postbus 273 - 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
postbank: 95200 • bank: 2510.99.245

Bestuur SEZ: ds. M.C. Tanis, Werkendam (voorzitter); ds. L. Blok, Ermelo (2e voorzitter); A. Stam, Apeldoorn (secretaris); L.C. Pols, Krimpen a/d IJssel (penningmeester); O. van de Breevaart, H. I. Ambacht; ds. G. Hendriks, Achterberg; drs. G. Nieuwenhuis, Bodegraven; ds. P.J. Teeuw, Veenendaal; ds. A. van de Weerd, Dordrecht

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

GBS

Bijbels in
Statenvertaling

**Zakbijbels met
zilveren en gouden slot**

Een heel bijzonder geschenk voor bijzondere gelegenheden. Aan deze zakbijbels met zilveren sloten is veel zorg besteed. Formaat 8,6 x 12,4 cm. Met Psalmen, Catechismus en Formulieren.

D32z	in zwartleren band	f 365,-
D34z	idem, met duimgrepen	f 397,50
D32az	in antiek-bruine lederen band	f 435,-
D34az	idem, met duimgrepen	f 472,50
	Zakbijbels met gouden slot vanaf	f 872,50

Folder op aanvraag beschikbaar.
Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 61 01 55